

The Wall Street Journal: Gaza se propadá do naprostého chaosu, varují humanitární organizace

- CZ24 News | 30. listopadu 2023

GAZA/IZRAEL: Křehké příměří, které dosud trvá mezi Izraelem a radikálním palestinským hnutím Hamás, umožnilo výrazně navýšit dodávky pomoci pro obyvatele Pásma Gazy. Podle humanitárních organizací i samotných obyvatel pásma však ani současné humanitární konvoje zdaleka nestačí na pokrytí potřeb více než dvoumilionové populace. I přes přerušování bojů Palestinci v Gaze dál pálí zhrubně dveři a hromady odpadků, aby si uvařili, spí namačkání ve školních třídách či v cizích domech a v zoufalé snaze sehnat základní potraviny se vrhají na nákladní auta přivážející pomoc z Egypta. S odvoláním na svědectví obyvatel Pásma Gazy o tom [píše](#) list The Wall Street Journal (WSJ).

Humanitární krize v Pásmu Gazy přispěla k mezinárodnímu tlaku na Izrael a Hamás, aby prodloužily příměří původně plánované na čtyři dny, a umožnily tak přísun další pomoci a částečnou stabilizaci situace civilistů v oblasti. Izrael a Hamás nyní za zprostředkování Kataru, Egypta a Spojených států vyjednávají o dalším prodloužení příměří, které začalo minulý pátek a podle současné dohody by mělo skončit ve čtvrtek nad ránem. Podle informovaných zdrojů se jedná o možnost, že by klid zbraní mohl trvat až do neděle, bude-li Hamás nadále propouštět zhruba deset izraelských rukojmí denně. Izrael výměnou za svá rukojmí pouští z věznic zhruba trojnásobný počet palestinských vězňů.

Mezitím zůstává 1,7 milionu lidí uvnitř Pásma Gazy vysídleno, přičemž většina se tísní v jeho jižní polovině. Izrael několik dní po zahájení vojenské ofenzivy, která je odvetou za krvavý útok Hamásu na Izrael ze 7. října, obyvatele na severu pásma vyzval, aby s ohledem na svou bezpečnost odešli na jih. Někteří z nich říkají, že ztrácejí naději.

“Nechci humanitární pomoc, chci se vrátit domů do Gazy,” řekla Balsám Hišámová, pětatřicetiletá matka šesti dětí, která uprchla z tohoto města na severu a dnes žije ve stanu v jižní části pásma. “Kéž by mě v Gaze raději zabili a nemusela jsem tady takhle živořit,” dodala.

Ozbrojenci Hamásu během nečekaného vpádu do jižního Izraele 7. října pozabíjeli více než 1200 lidí, většinou civilistů v obcích sousedících s Pásmem Gazy, a zhruba 240 lidí odvěkli do Pásma Gazy jako rukojmí. Během následujících sedmi týdnů bombardování a pozemní ofenzivy izraelské armády přišlo podle úřadů ovládaných Hamásem o život na 15.000 Palestinců, převážně žen a dětí. Tento údaj ovšem nerozlišuje mezi civilisty a ozbrojenci a ve válečných podmínkách jej nelze nezávisle ověřit.

Podle současné dohody o příměří mohou humanitární skupiny do Pásma Gazy posílat 200 nákladních aut denně, více než kdykoli předtím během této války. Humanitární konvoje dodávají i palivo pro generátory ve veřejných zařízeních včetně nemocnic. Pásmo Gazy se ocitlo bez pravidelných dodávek elektřiny už 11. října, kdy byla odstavena jediná tamní elektrárna. Izrael, který 9. října vyhlásil úplnou blokádu Pásma Gazy, říká, že se nyní snaží usnadnit přísun humanitární pomoci do pásma.

Ani současné množství pomoci nicméně nestačí pokrýt potřeby obyvatel izolovaného území, kam před válkou přijíždělo v průměru 500 kamionů denně. Jednou z příčin krize v Pásmu Gazy je to, že zde kvůli válce prakticky zamrzla ekonomika. Většina potravin se už před válkou dovážela nákladními auty z Izraele a Egypta, izraelská vláda však v odvetě za říjnové útoky zastavila veškeré dodávky přes přechody z Izraele.

OSN a další organizace tvrdí, že jsou nuceny zasahovat do soukromého sektoru, který se v důsledku války a blokády Pásma Gazy zcela zhroutil. Vystal tak problém, jak uživit obyvatele pásma během válečného konfliktu, který by mohl trvat i několik měsíců.

“Není-li v obchodech žádné zboží, pak prakticky aktivně pracujeme na tom, abychom z obyvatel Gazy udělali populaci, která bude čistě závislá na potravinové pomoci, a to je z hlediska řízení Gazy velmi špatné,” řekla Tamara Alrífová, mluvčí Úřadu OSN pro palestinské uprchlíky na Blízkém východě.

Izrael plánuje po skončení příměří vojenskou ofenzivu v Pásmu Gazy obnovit. Izraelští představitelé tvrdí, že armáda již převážně zlikvidovala Hamás na severu a že příští fáze války se zaměří na jeho vypuzení z jižní části pásma. Místní říkají, že navýšení dodávek humanitární pomoci nijak nepocítili.

Při nedělním příjezdu konvoje s humanitární pomocí do města Gaza, týdný sevřeného izraelskou armádou, se Palestinci podle očitých svědků vrhali na nákladní auta, odstrkovali se a přetahovali o pytle s moukou a o příkrývky. Situace na severu pásma včetně města Gazy je obzvlášť zoufalá. Podle odhadů humanitárních organizací zde i přes výzvy izraelské armády k odchodu zůstaly desetitisíce, možná statisíce lidí.

Mnozí zůstali s nemocnými, zraněnými nebo staršími příbuznými, kteří nemohli odejít. Jiní se zde rozhodli setrvat v obavách, že jim nebude povoleno vrátit se domů. Palestince, kteří uprchli na jih, Izrael i během příměří skutečně vyzývá, aby se s ohledem na vlastní bezpečnost na sever prozatím nevraceli.

“V Gaze se potýkáme se zcela novou realitou,” řekla Bušra Chalídiová z charitativní organizace Oxfam. “Nabízí se nám určitý pohled do budoucnosti, jak bude Gaza vypadat po válce: a to je naprostý chaos. Neexistuje tu právní stát. Neexistuje tu policie. Lidé se starají jen sami o sebe,” dodala.

V jižní části Pásma Gazy jsou potraviny a další základní potřeby dostupnější, ale čím dál více Palestinců říká, že si je nemohou kvůli prudce rostoucím cenám dovolit. Místní popisují, že na chléb i na vodu čekají dlouhé hodiny a někdy i přes noc ve frontě. Jediná fronta na plyn na vaření ve městě Chán Júnis se podle Úřadu OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí táhla přes půldruhého kilometru.

“Všechno je drahé a peníze nemáme. Žádnou humanitární pomoc jsme nedostali,” řekla pětáctiletá Suhá Mahmúdová, která utekla ze svého domova ve městě Gaza jen s nejn nutnějšími věcmi a dnes je ubytována v univerzitním areálu v Chán Júnisu. “Nevíme, co se stane po této přestávce v bojích, jestli se kdy vrátíme domů, jestli dostaneme nějakou pomoc. Míříme do neznáma,” dodala.

ZDROJ: The Wall Street Journal / ČTK